

Om in de wat

en concreet werk te maken van ondersteunende projecten die zichtbare en meetbare resultaten opleveren.

Leuke buren

Om de biodiversiteit in Vlaams-Brabant te behouden en te vergroten heeft de provincie de actie *Koesterburen* of *Je hebt meer buren dan je denkt* uitgewerkt, samen met de Regionale Landschappen, Natuurpunt en alle gemeenten. De actie loopt nog tot eind 2013 en de eerste resultaten worden zichtbaar. Concrete projecten op het terrein komen vogels, zoogdieren, planten, insecten, ... ten goede. Dat gebeurt vooral door de leefgebieden van de soorten te verbeteren of door gerichte maatregelen te nemen die de soorten rechtstreeks helpen. Zo gaat bijvoorbeeld de gemeente Machelen zich de komende jaren inzetten voor de veldleeuwerik (akkers), de ruige leeuwentang (een plant in graslanden), de gewone dwergvleermuis en de huismus (verstedelijkte zones), beemd-kroon, geel walstro en de graslathyrus (planten in wegbermen), de ligusterstipspanner (een nachtvlinder in struwelen) en de anemonenbekerzwam in bossen. Daarvan zullen ook andere soorten profiteren zodat de biodiversiteit maximaal wordt ondersteund. Gelijkaardige projecten worden opgestart in alle gemeenten van de Vlaamse Rand. Voor informatie hierover kun je terecht op de milieudienst of de website van je gemeente.

De Regionale Landschappen Groene Corridor (RLGC), Zenne, Zuun & Zoniën (RLZZZ), Dijleland (RLD) en Natuurpunt trekken mee aan de kar, maar in feite kan iedereen meewerken om de tanende biodiversiteit er bovenop te helpen. Een vereniging, een school, een bedrijf of gewoon jijzelf als bekommerde burger kunnen mee de schouders onder een project voor de biodiversiteit zetten. Zij kunnen een soort *totemsoort* kiezen die ze specifiek willen koesteren en meer kansen geven.

Handen uit de mouwen

De gemeenten Beersel en Overijse bijvoorbeeld willen meer levenskansen bieden aan de grootste Europese kever, het vliegend hert. De larven daarvan leven vijf jaar in holle beuken of eiken, of in specifieke voor hen aangelegde broedhopen. Door in een tuin afgezaagde stukken boomstam in te graven tot een diepte

Het gaat niet goed met onze soortenrijkdom of biodiversiteit, dat weet intussen ongeveer iedereen. Dat constateren is goed, eraan verhelpen is beter. We kunnen wel degelijk het tij keren en de natuur vooruit helpen. Verschillende projecten in de Rand willen de diversiteit op kleine schaal aanpakken.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Op de biodiversiteitsconferentie in Nagoya, Japan, begin oktober 2010 werd afgesproken om wereldwijd de achteruitgang van de biodiversiteit te stoppen tegen 2020. Dat moet onder meer gebeuren door zeventien procent van de landoppervlakte en twaalf procent van het zeeoppervlak in de

wereld te beschermen en te beheren als natuurgebied. Omdat het mens is, zijn alle lidstaten van de Europese Unie volop aan het werk om woorden in daden om te zetten. Uit de mislukking van een eerste poging om de soortenrijkdom te vrijwaren tegen 2010 – het fameuze Countdown 2010-project – probeert men de nodige lessen te trekken door meer

Werken aan de biodiversiteit ten te leggen

van vijftig centimeter creëer je een mogelijke leefruimte voor deze keverlarven. Het heeft weinig zin er in andere gemeenten aan te beginnen omdat de soort daar niet voorkomt. Een voorbeeld van zo'n broedhoop kun je gaan bekijken aan het kerkhof in Huizingen, aan de Menisberg ter hoogte van huisnummer 90.

In de sociale woonwijk Witte Roos in Sint-Pieters-Leeuw en ter hoogte van de Grimbeerlaan in Groot-Bijgaarden gaat men de komende jaren de huiszwaluwen in de watten leggen door hen kunstmatige nesten aan te bieden. De praktijk heeft intussen al op vele plaatsen in Vlaanderen uitgewezen dat dit werkt. In Wemmel heeft men dat ook al gedaan en daar gaat men door op dit elan. In Peizegem (Merchtem) gaat men proberen een bestaande, kleine huiszwaluwenkolonie uit te breiden door kunstnesten aan te bieden.

In de vallei van de Oude Zuun, nabij het centrum van Sint-Pieters-Leeuw, wil de gemeente, RLZZZ en Natuurpunt een steenuilenparadijs maken dat deze vogelsoort lokaal moet verankeren. Daarvoor werkt men aan landschapsonderhoud en nestkasten.

Het RLGC heeft al op verschillende plaatsen gezorgd dat de sleedoornpage, een van onze mooiste dagvlinders, meer kansen krijgt. Er zullen nog andere initiatieven volgen. Dat gaat dan vooral om de aanleg van hagen en houtkanten met sleedoorn, een struiksoort waar de rupsen van de vlinder op leven om zich te voeden met de bladeren van de plant. In Peutie (Vilvoorde) en Imde (Meise), maar ook aan de Breekwerf in Zaventem en in de buurt van het Lintkasteel in Grimbergen werden al sleedoornstruiken aangeplant of staan acties op stapel. Zo hebben de vlinderwifjes steeds meer keuze om hun eitjes te leggen waardoor de soort kan uitbreiden. Ook in je eigen tuin kun je sleedoorns aanplanten of kun je meer (wilde) bloemen zaaien die zowel vogels, insecten als zoogdieren aantrekken. Zo kun je zelf de handen uit de mouwen steken. Vele kleintjes maken een groot verschil of alle beetjes helpen.

Trend ombuigen

Op verschillende plaatsen in Meise, Brussegem (Merchtem), Asse, Sterrebeek (Zaventem) en Steenokkerzeel heeft de Vogelwerkgroep NW-Brabant van Natuurpunt,

samen met de plaatselijke afdelingen en soms het gemeentebestuur, graanackers aangelegd. Die moeten vooral zorgen voor wintervoedsel voor de vele vinkachtigen en gorzen. Zo komen de zeldzamer wordende vogels een moeilijke periode door en maken ze meer kans om het jaar rond in onze regio te overleven. Door een mengsel van zomergraan, raapzaad en rammenas in te zaaien omstreeks mei-juni en de vruchten niet te oogsten vinden de vogels een rijk gedekte tafel van december tot maart. Ze vliegen soms met grote groepen op het aangeboden voedsel zodat ze geen energieverblindende verre afstanden moeten afleggen om aan eten te geraken. Als, zoals in Brussegem, ook nog een nieuwe haag is aangeplant met verschillende bessenstruiken hebben de vogels het hier steeds meer naar hun zin en bestaat de kans dat er zich op termijn een vaste, lokale populatie vestigt. In een niet eens zo lang verleden waren soorten als de geelgors en de grauwe gors nog gewone broedvogels in sommige gemeenten van de Rand. Die zijn intussen zowat allemaal verdwenen onder invloed van de steeds intensievere landbouw, de ongebreidelde huizenbouw, de versnippering van het landschap, enzovoort. Door nu nieuwe inspanningen te doen om de soorten meer wintervoedsel en betere nestgelegenheid te geven, kan men het tij misschien opnieuw keren. Bovendien profiteren andere soorten als patrijs, holenduif, loopkevers, zoogdieren en talloze insecten van de maatregelen.

Zo zal op termijn in verschillende gemeenten worden gezorgd voor de veldleeuwerik. Door onkruidvierkanten van enkele vierkante meter niet in te zaaien met graan heeft de soort meer mogelijkheden om te broeden dan in een monotone, *cleane* graanakker. Proefprojecten in Engeland, Nederland en Duitsland wezen uit dat de techniek de leeuwerik wel degelijk vooruit helpt. De genoemde maatregel zou dus gunstig kunnen uitpakken voor de nog aanwezige dieren en daardoor kunnen de aantallen stijgen. Besprekingen hierover zijn in verschillende gemeenten nog volop aan de gang.

In Vilvoorde zet Natuurpunt in op onder meer de huismus. In het weekend van 23 en 24 april richt Natuurpunt een huismussentelweekend in om zicht te krijgen op de huidige aantallen. Daarna worden alle inwoners van de stad gevraagd hun tuin natuurvriendelijk te maken door bessenstruiken aan te planten of nestkasten op te hangen waardoor de huismus (en vele andere soorten) er zich gemakkelijker kan vestigen. De jaren daarna volgen nieuwe telweekends om de evolutie op te volgen. Komende jaren komen nog projecten voor de koestersoorten als de kamsalamander en de grote pimperl (een zeldzame plantensoort in de Zennevallei) aan bod. Er beweegt dus heel wat om de natuur vooruit te helpen. Dat is goed en vooral broodnodig, want vele soorten zijn al lang verdwenen of staan op het punt te verdwijnen. Onder andere met acties als *Koesterburen* kan die trend omgeboogen worden.

FR Intéressons-nous à la biodiversité

Notre royaume ou la biodiversité se trouve dans une mauvaise passe. Le constater c'est bien, mais y remédier, c'est encore mieux. Lors de la conférence consacrée à la biodiversité, qui s'est tenue à Nagoya, au Japon, au début octobre 2010, il a été décidé d'arrêter le recul de la biodiversité dans le monde pour 2020. Plusieurs projets mis au point dans le Rand veulent inverser la tendance et s'attaquer à la diversité sur une petite échelle. Pour préserver et développer la biodiversité au Brabant flamand, la province a élaboré l'action *Koesterburen* ou *Je hebt*

meer burens dan je denkt, en collaboration avec les Regionale Landschappen, Natuurpunt et toutes les communes. Les projets concrets sont bénéfiques pour les oiseaux, les mammifères, les plantes, les insectes, ... L'objectif principal consiste à améliorer les zones d'habitat des espèces ou à prendre des mesures ciblées qui apportent une aide directe aux espèces. Les choses bougent pour aider la nature dans sa progression. C'est positif et surtout indispensable; en effet, de nombreuses espèces ont disparu depuis longtemps ou risquent de disparaître.